Tájékoztató a TESZÖV-nél

Segítség a gazdálkodáshoz

A téeszekben most az őszi munkák végeztével a zárszámadásra készülnek. A tagok munkahelyi közösségekben vitatják meg az idei esztendő tapasztalatait, a jövő évi tennivalókat. Mindezt azért, hogy az évzáró küldött- és az azt követő zárszámadó, tervhatározó közgyűléseken hasznos segítség legyen a gazdálkodáshoz. Szükség is van most az okos, józan, megfontolt véleményekre, mert csak együttes erővel léphetnek tovább a közösségek.

Az új szabályozók is erre ösztönzik a gazdaságokat. Erről és a további sürgős tennivalókról tartottak tájékoztatót a TESZÖV vezető munkatársai a sajtó képviselőinek. A járási hivatalban *Abrahám Vince* titkár ismertette az elmúlt évek eredményeit és vázolta a szabályzókkal beálló változásokat. Kiemelte, hogy határozott vezetésre van szükség a téeszekben. A bátor kockázat, a differenciált bánásmód nem sértheti a törvényességet, a demokráciát, a tagok érdekeit. Eredmény, hogy a mikrokörzetek a gazdaságosság jegyében alakultak ki. A gazdaságok lassan rádöbbennek, hogy az előrelépés egyik és nagyon fontos feltétele a közös munka, az összefogás. *Dr. Farkas Miklós* titkárhelyettes a szövetkezeti mozgalom és a szocialista munkaverseny megyei tapasztalatait körvonalazta, majd *dr. Masa István* titkárhelyettes az üzem- és munkaszervezés, valamint a talajrendező munkák állásáról adott információt.

A téeszekben is elkészítették a munkaügyi szabályzatokat. A gyakorlat igazolta az elgondolást, az ellenőrzések során bebizonyosodott, jobban, tervszerűbben dolgoztak a brigádok, a munkacsapatok. Csongrád megye szövetkezeteiben 732 szocialista brigádban 10 ezer 540-en dolgoznak. A kongresszusi munkaversenyben részt vevő csapatok a takarékos, ésszerű gazdálkodást vették a sor elejére a fölajánlások megtételekor.

KGST-tanácskozás

Szép sikerről számoltak be a magyar divat küldöttei, akik részt vettek a KGST öltözködéskultúrával foglalkozó munkabizottságának Moszkvában december 4—8. között megtartott tanácskozásán. A Magyar Divat Intézet nemrég hazatért stábjának szakmai vezetői kedden mutatták be az újságíróknak és a szakmai körök képviselőinek az eseményen szerepelt és tetszést aratott hazai kollekciót, amely az 1981. évre várható divatirányzatokat hivatott magyar módra reprezentálni, a tagországok képviseletében felvonultatott modellegyüttesek sorában.

Megbeszélés a vegyiparról

A vegyipar várhatóan teljesíti idei tervét, sőt, kőolaj- és földgázipari, alumíniumkohászati, valamint szervesszervetlen vegyipari termékeivel a számítottnál több dollárkiadástól kíméli meg a népgazdaságot és egyúttal több bevételhez juttatja gazdaságos exportszállításainak növelésével — állapította meg a Vegyipari Dolgozók Szakszervezete központi vezetőségének keddi ülése elé terjesztett írásos jelentés. *Simon Pál* nehézipari miniszter a szóbeli kiegészítés során hangsúlyozta, hogy a szocialista partnereinkkel kötött államközi szerződésekből eredő kötelezettségeinket maradéktalanul teljesítettük, s a minden piacon gazdaságosan értékesíthető vegyipari és alumíniumipari áruinkból az előirányzaton felül mintegy 180 millió dollár értékűt exportáltunk. A jövő évi feladatokról szólva kiemelte, hogy még határozottabban gyorsítani kell a termékszerkezet átalakítását, a gazdaságos termékek arányának növelését. Ezért fontos, hogy az idén kialakult kedvező tendenciákat erősítsék tovább a jövő évben.

Az ülésen megjelent és felszólalt *Gál László*, a SZOT főtitkárhelyettese is. (MTI)

Együtt a lakossággal

Beszámoló taggyűlés a szőregi körzeti pártalapszervezetben

Elsősorban várospolitikai kérdések foglalkoztatták az elmúlt öt évben a szőregi körzeti pártalapszervezet kommunistáit — ez állt pártmunkájuk középpontjában is. Szinte minden taggyűlésük napirendjén szerepelt valamilyen közérdekű téma: éppúgy szívügyüknek tekintették a kereskedelmi ellátás javítását, mint a járdaépítést vagy a nyugdíjasklub létrehozását. Ahogy a vezetőség megfogalmazta beszámolójában: a községi tanács megszűnése óta a pártalapszervezet a városrész gazdájává vált. *A lakosság körében végzett sokirányú tevékenységük mellett természetesen gondot fordítottak a párttagok ideológiai nevelőmunkájára, jó kapcsolatot alakítottak ki a körzetükben működő szövetkezetekkel, valamint a társadalmi és tömegszervezetekkel.*

A 68 tagú alapszervezetben 61 év az átlageletkor. Az aktív dolgozók száma mindösszesze 25 százalékot tesz ki, a nagy többség nyugdíjas, közülük is néhányan rokkantnyugdíjasok. Ezek az idős, beteg emberek ugyanúgy részt vállalnak a közös feladatokból, mint a fiatalabbak, s nagy élettapasztalatukkal jól segítik a kollektív munkát.

A pártalapszervezet 1975 óta négyszer foglalkozott a lakosság kereskedelmi ellátottságával. A valós és jogos panaszok alapján tájékoztatást kértek az ÁFÉSZ illetékeseitől, bírálták a hiányosságokat és javaslatot tettek azok megszüntetésére. A városrész arculatának, környezetének szebbé tétele érdekében a Hazafias Népfront körzeti bizottságával együtt megszervezték a kertbarátok körét. A 150 tagú egyesülés hamarosan befejezi a palackozóüzem előtti, az egészségre ártalmas csatorna betemetését, közreműködik a lomtalanítási akciókban, a játszóterek és a parkok kialakításában.

A vezetőség a legfontosabb feladatának tekintette a leninI normák érvényesülését, a pártdemokrácia továbbfejlesztését. A XI. kongresszus óta eltelt időszakban *nőtt az alapszervezet tagságának politikai felkészültsége.* A párttagok kétféle szervezett oktatási formában szereztek új ismereteket: a politikai vitakörökön és a politikai akadémián. A foglalkozások vitaszelleme jó, s ebben nagy szerepük van az előadóknak — *Szűcs Lajosnak* és *Berta Lászlónak* — is. Elismerésre méltóan végezték munkájukat az információs bizottság tagjai, s a pártcsoportvezetők. Igen eredményesen tett eleget pártmegbízatásának *Stirb Mihályné*, a Hazafias Népfront bizottságában, a kertbarátok körében, illetve *Németh Józsefné* és *Szénási Ferencné* a nőszövetségben.

Amint az a *Barcsai Géza* párttitkár ismertette vezetőségi beszámolóból kitűnt, *az alapszervezet minden cselekvőképes tagja becsülettel teljesítette pártmegbízatását,* munkálkodott azon, hogy növekedjen a körzeti alapszervezet tekintélye, erősödjön a párt vezető szerepe. A lakosság a jövőben is kéri és igényli a kommunisták önzetlen segítségét. Ennek adott hangot felszólalásában *Németh Józsefné, Héder István, Meszlényi Ferenc, Kasza Imre, Megyesi Sándor, Hauk Mihály* és *Bakos József* is. Jó néhányan hozzátették: a várospolitikai kérdéseket illetően a türelmetlenség oka az, hogy nehezen szokja meg „szegediségét" a környék. Mivel már nincs községi tanács, a gondjaikkal, bajaikkal — nem véletlenül — legtöbben a párttagokhoz fordulnak. Az MSZMP Szeged városi bizottságának osztályai az alapszervezet munkáját értékelve hasonló megállapításra jutottak, de hozzátették: a tartalmi munkán akad még javítanivaló.

A szőregi körzeti pártalapszervezet tagjai azért joggal büszkék legkisebb tetteikre is, hiszen ezekből az egész városrész profitál.

R. I.

Özv. Dáni Jánosné köszöntése

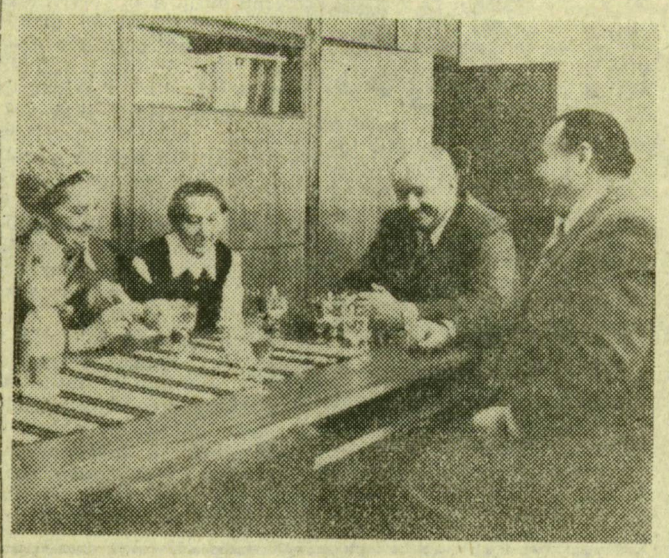

Somogyi Károlyné felvétele

Nyolcvanötödik születésnapját ünnepelte kedden özv. Dáni Jánosné, a munkásmozgalom régi szegedi harcosa, a Szocialista Hazáért Érdemrend, a Felszabadulási Jubileumi Emlékérem, a Munka Érdemrend arany fokozata és több más magas kitüntetés tulajdonosa. Ebből az alkalomból köszöntötte őt tegnap délelőtt az MSZMP Szeged városi bizottságának székházában dr. Komócsin Mihály, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának első titkára és Török József, az MSZMP Szeged városi bizottságának első titkára. Özv. Dáni Jánosné 1918-ban kapcsolódott a munkásmozgalomba, 61 éve tagja a kommunista pártnak. Nyugdíjba vonulása óta a felsővárosi pártalapszervezetben végzi pártmunkáját

Új lakások — egyelőre papíron

Előkészületek a házgyár kínálatának bővítésére

Ha valaki Tarjánban vagy az Északi városrészben sétál, nézelődik, az építészi ügyesség, az átgondolt elrendezés jóvoltából aligha veszi észre új lakónegyedeink látványán, hogy *a szegedi házgyár indulása óta* — a garzonházat leszámítva — *mindössze öt épülettípust képes előállítani.* Legföljebb messzebbről, például az új hídról nézve venni észre lakónegyedeink kétségkívül meglevő egyhangúságát, amit még csak növel az, hogy mindössze *kétféle magasságú, öt- és tízszintes épületek* tárulnak az ember szeme elé. Aki pedig maga is házgyári lakásban él, s látott már a magáén kívül néhány másik házgyári lakást is, az azt is fölfedezheti, hogy *lakás és lakás között sincsenek számottevő különbségek.* Ezen sem kell csodálkoznunk, hiszen a házgyár mindössze *9—10 eltérő méretű, de azonos funkciókkal rendelkező lakástípust* képes jelenleg előállítani.

Valamennyiünk számára köztudott, hogy a tömeges lakásépítkezés még két évtizedes múltra sem tekinthet vissza Szegeden, az első házgyári épületeket pedig alig több mint egy évtizede húzták föl az építők. Mégis, éppen a házgyár múlhatatlanul szükséges termelékenysége jóvoltából immár városrészek születtek a város körül, lakások ezreivel, s ez a munka napjainkban is folytatódik. *Szédületes gyorsasággal épül a város,* s erre nagy szükség is van, hiszen a tanácsnál így is mintegy tízezer lakásigénylőt tartanak jelenleg is számon. *Ám éppen ez a gyorsaság, ami elgondolkodtató.* Vajon megengedhetjük-e magunknak, hogy sok-sok évtizedre épülő új lakónegyedeink arculatát és minőségét a házgyár jelenlegi, nagyon is kicsiny választéka határozza meg a jövőben is, újabb lakások ezreinél is. Az ugyan egyértelmű, hogy a házgyári lakások ma is kifogástalan kényelmet nyújtanak, már ami a hideg-meleg vizet, távfűtést illeti, ám *egyre több kérdés vetődik föl akörül, hogy ezek a lakások valóban megfelelően szolgálják-e életmódunkat, életvitelünket,* most, s az elkövetkezendő évtizedekben. E kérdésekre építészek és lakók egyaránt változó válaszokat adnak.

Az, hogy egyre több, nemrégiben lakáshoz jutott család adja be minőségi cserére vonatkozó kérelmét, minden bizonnyal nem túl jó jel. Igaz, indokként többnyire az újonnan született gyermek, a család növekedése szerepel, s a kérelmezők általában nagyobb alapterületű lakást kérnek. Pedig nem bizonyos, hogy nagyobb, lehet, hogy csak más, életük, életvitelük valóságos igényeit jobban szolgáló lakásra lenne szükségük. Csakhát a lakók maguk, tájékozottság és szakértelem híján többnyire csak azt érzik, valami miatt nem felel meg számukra a lakás, ám azt a legritkább esetben tudják, hogy miért is érzik magukat rosszul otthonukban.

Mondhatnánk: *az építészek miért nem terveznek másmilyen lakásokat? Tervezzenek, de milyeneket?* Ők sem igen tudják, hiszen jobbára ismeretlen tényező a számukra, kik költöznek majd a leendő lakásba, milyen életformával, életmóddal, igényekkel. Így aztán mindeddig nem is vágtak bele komolyabb vállalkozásokba, amelyhez az idő is kevés volt, hiszen a házgyári építkezések évtizede jószerével csak a tapasztalatgyűjtéshez volt elég.

Tapasztalatok. Sajnos, meglehetősen hiányosak. Ahhoz, hogy valóban pontos, a mindennapi élet családtípustól, életmódtól függően változó funkcióit a lehető legteljesebben szolgálhassák az új lakások, mindenekelőtt *alapos és kiterjedt szociológiai vizsgálatokra, fölmérésekre lenne szükség,* hogy objektív kritériumok alapján lehessen megtervezni ezeket a lakásokat, mint mindennapjaink funkcionális életterét. Ilyen jellegű, kiterjedt vizsgálatok sajnos máig sem készültek. Az építészek viszont nem várhattak tovább, hiszen így is évek szükségesek az új lakástípusok kialakításához, s ez alatt újabb lakások ezrei épülnek. Nekiláttak tehát, s az eddig felgyűlt, empirikusszakmai tapasztalatok alapján kidolgozták az új lakástípusok kialakítására szóló javaslataikat.

A népfront Szeged városi bizottsága várospolitikai társadalmi bizottsága előtt nemrégiben *Bertalan Sándor* építészmérnök, a DÉLTERV és a DÉLÉP panelfejlesztési irodájának vezetője (az iroda különben alig egy hónapja jött létre) *terjesztette elő az új javaslatokat. S e javaslatok alapján a házgyár* sablonjainak minimális átalakításával, változtatásával — immár *28 épülettípust és 49 lakástípust állíthatna elő.* Hogy miben különböznek e lakások a maiaktól? Sok fontos „apróságban". Például abban, hogy az étkezőhelyek kialakítására különböző variációkat dolgoztak ki, megnövelték a konyhák szerepét, s ésszerűsítették elhelyezésüket a lakásokon belül. A legtöbb lakástípusnál már gardróbszekrényről is gondoskodik a terv, soknál megnövelték a fürdőszoba területét, s a nagyobb, több generáció befogadására tervezett lakásokba 2 illemhelyről is gondoskodnának, megosztott, kiegészítő funkciókkal (zuhany, illetve fürdőszoba, mosási lehetőség stb.). Az új tervjavaslatok emellett azonos alapterületen több szobával számolnak, ahol lehet, hogy megvalósulhasson a fekhely nélküli nappali szoba „álma". Emellett az új épülettípusok a jelenleginél változatosabb tömegformálású, s egyúttal a városiasabb városkép kialakítását lehetővé tevő együttesek kialakítását is megengedik.

A várospolitikai társadalmi bizottság ülésén lezajlott vita is érzékeltette, hogy az új megoldások sem mentesek a kérdőjelektől. Annyi azonban bizonyos, hogy *a jelenleginél jobb lakásokat és lakónegyedeket építhetnénk a tervjavaslatok alapján.* Sajnos, a legjobb esetben is még három-négy évet vesz igénybe, míg az új javaslatok közül néhány meg is valósul majd. Pedig *igyekezni kellene e javaslatok adaptálásával,* hiszen évente sok száz, egy évszázadra születő lakás sürget bennünket. Vagyis minden esztendő több száz, funkcionálisan igényesebb, sokoldalúbb, kényelmesebb és jobban lakható lakással tehet bennünket gazdagabbá. Reméljük, az ügy elindul a maga útján, s talán az olyannyira szükséges lakásszociológiai alapkutatások is megkezdődhetnek egyszer, hogy néhány év múlva még jobb, nemcsak a gyakorlat adta empirikus tapasztalatok, hanem elméleti ismeretek által is megalapozott tervekről számolhassunk be lapunkban, immár az első, megszületett, új típusú házak tapasztalatait is összegezve.

Szávay István

*

Az új tervjavaslatok anyagából kiállítás nyílt a Hazafias Népfront városi bizottságának székházában (Szeged, Vörösmarty u. 3.). A kiállítás december 22-ig tekinthető meg.

Fiatal tehenészek versenye

Versengenek egymással a mezőgazdaságban dolgozó szocialista brigádok, a munkában élenjárók. Évenként megrendezik a fejőgépkezelők versenyét. Előbb a járási vetélkedőn mérik össze tudásukat a fiatal tehenészek, hogy közülük a legjobbak a megyei döntőn képviselhessék gazdaságaikat. Legutóbb Hódmezővásárhelyen a Rákóczi Termelőszövetkezet kopáncsi telepén versenyeztek egymással a gépi fejők.

A szakmunkások elméleti, gyakorlati és politikai ismereteikről adtak számot. Bemutatták, hogyan lehet gyorsan, gazdaságosan bánni a fejőgéppel. Kilencen indultak az egyik csoportban, öten a másikban. Az úgynevezett sajtáros és fejőházi kategóriában kaptak díjat a résztvevők. Első lett *Török Imre* (Hódmezővásárhely, Marx Tsz), illetve *Szögi László* (Hódmezővásárhely, állatorvostudományi egyetemi tangazdaság). Második helyezést *Rövó Tamás* (Hódmezővásárhely, Lenin Tsz), *Vigh János* (Szegvár, Puskin Tsz) ért el, *Vörös András* (Hódmezővásárhely, állatorvostudományi egyetemi tangazdaság) pedig a harmadik helyre került.

A politikai ismeretek felmérése során a legtöbb pontot Török Imre (Hódmezővásárhely, Marx Tsz) szerezte, s ezért könyvutalvánnyal jutalmazták.